

COMPLEMENTUL și CIRCUMSTANTIALUL

1.- Care sunt complementele directe din enunțurile: *Poftim cartea promisă. Îl văd venind. Are patru la română.*

a.- cartea = c. direct expr. prin subst. (este cerut de interjecția predicativă) + îl = c.d. expr. prin pron. pers. + patru = c.d. expr. prin numeral card. cu val. substant.;

b.- cartea = c.d. expr. prin subst. + îl = c.d. expr. prin pron. pers. + patru = c.d. expr. prin numeral card. cu valoare substantivală;

c.- îl = c.d. expr. prin pron. pers., formă neacc. + patru = c.d. expr. prin numeral.

2.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din enunțurile: *Am avut de scris o compunere pe care am uitat-o într-un sertar. Am reflectat mult la ce mi-ai spus.*, sunt analizate corect în varianta:

a.- de scris = c.d. exprimat prin verb la supin + o compunere = c.d. exprimat prin substantiv + pe care = atribut pronominal, pronume relativ + o = c.d. exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată + mult = c.m. exprimat prin pronume nehotărât + la ce = c.prep. exprimat prin pronume relativ + mi = pronume reflexiv, marcă a construcției reflexive, fără funcție sintactică;

b.- de scris = c.d. exprimat prin verb la supin + o compunere = c.d. exprimat prin substantiv + pe care = c. d. exprimat prin pronume relativ + o = c. d. exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată + mult = c.m. exprimat prin adverb de mod cantitativ + la ce = c.d., exprimat prin pronume relativ precedat de prepoziție + mi = c.i. exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată;

c.- de scris = c.d. exprimat prin verb la supin + o compunere = c.d. exprimat prin substantiv + pe care = c.d. exprimat prin pronume relativ + o = c.d. exprimat prin pron. personal + mult = c.m. exprimat prin adverb + la ce = c.i. expr. prin pron. relativ + mi = pron. reflexiv, marcă a construcției reflexive, fără funcție sintactică.

3.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din enunțurile: *I s-a pus notă fiecăruia. S-a limitat la a trage concluziile și a renunțat la vorbit.*

a.- c.i. exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât + c.i. expr. prin vb. la infin. + c.d. exprimat prin substantiv + c.i. exprimat prin verb la participiu.

b.- atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât + c.i. exprimat prin locuțiune verbală la infinitiv + c.i. exprimat prin verb la supin;

c.- c.i. expr. prin pronume nehotărât, cazul dativ + c.prep. exprimat prin loc. verbală cu verbul la infinitiv prezent + c.prep. exprimat prin verb la supin.

4.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate: *Spune când pleci. S-a săturat de privit pe stradă.*

a.- c.d. expr. prin adv. rel.+c.d. expr. prin subst., Ac.+ c.l. expr. prin subst. Ac.;

b.- c.timp exprimat prin adverb relativ + c.prep. exprimat prin verb la supin + c.loc exprimat prin substantiv în Ac. ;

c.- c.timp exprimat prin adverb relativ de timp + c. prep. exprimat prin substantiv în Ac. + c.loc exprimat prin substantiv în Ac.

5.- Complementele și circumstanțialele din următoarele enunțuri: *Se sprijină pe cei doi. S-a plictisit vorbind fără rost. A acționat contra lui.*, sunt:

a.- c.prep., numeral cu valoare pronom. + c. prep., verb la gerunziu + c.mod, locuțiune adverbială (*degeaba*) + c.prep., pronume personal în genitiv;

b.- c.d., numeral cardinal cu valoare adjectivală + c.d., verb la gerunziu + c.m., locuțiune adverbială + c.i., pronume personal în dativ;

c.- c.i., numeral cardinal cu valoare substantivală precedat de prepoziție + c.d., verb la gerunziu + c.m., substantiv cu prepoziție + c.m., pronume personal în genitiv precedat de prepoziția specifică genitivului.

6.- Care sunt complementele și circumstanțialele din enunțurile: *S-a anunțat înaintea mea. S-a oprit în fața mea, dar a plecat repede din pricina lor, spre a reveni.*

a.- înaintea mea = c.m., pronume posesiv în genitiv precedat de prepoziția specifică genitivului + în fața mea = c.l., pronume posesiv în genitiv precedat de locuțiunea prepozițională specifică genitivului + repede = c.m., adverb de mod + din pricina lor = c.cauză, pronume personal în genitiv precedat de gruparea cvasilocuțională specifică genitivului + spre a reveni = c.indirect, verb la infinitiv precedat de prepoziție;

b.- înaintea mea = c.t., adjectiv posesiv în Ac. + în fața mea = c.l., adjectiv posesiv în Ac. + repede = c.m., adverb de mod + din pricina = c.cauză, substantiv în Ac + spre a reveni = c.i., verb la infinitiv precedat de prepoziție;

c.- înaintea mea = c.timp, adjectiv posesiv în Ac. precedat de prepoziție + în fața mea = c.loc, adjectiv posesiv în Ac precedat de locuțiune prepozițională + repede = c.mod, adverb de mod + din pricina lor = c.cauză, pronume personal în genitiv precedat de gruparea cvasilocuțională specifică genitivului + spre a reveni = c. scop, verb la infinitiv precedat de prepoziție.

7.- Complementele și circumstanțialele din enunțul: *Este așadar principial absurd să ne închipuim că Eminescu a putut să privească cu antipatie și silă pe singurul om care l-a înțeles și care a fost în stare de porniri și ură împotriva criticului său.*, sunt analizate corect:

a.- principial = c.m., adverb de mod + cu antipatie și silă = c.m. multiplu exprimat prin substantive în Ac. + pe om = c.d., substantiv + l- = c.d., pronume personal, formă neaccent. + de porniri și ură = c. prep. multiplu, substantive;

b.- așadar = c.m., adverb de mod + cu antipatie și silă = c.i., substantive + pe om = c.d., substantiv + l- = c.d., pronume personal, formă neaccentuată + de porniri și ură = c.i., substantive;

c.- absurd = c.m., adverb de mod + cu antipatie și silă = c.i., substantive + pe om = c.d., substantiv + l- = c.d., pronume personal, formă neaccentuată + de porniri și ură = c.indirect multiplu, substantive.

8.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate: *Din copilăria mea auzeam vorbindu-se de mănăstirile de peste Olt, de poziția lor și simțeam un fel*

de rușine că nu le cunoșteam eu, care cunosc toate ulițele și mahalalele”.

a.- c.loc, substantiv + c.mod, verb la gerunziu, construcție reflexivă + c.indirect, substantiv + c.direct, substantiv + c.direct, substantiv;

b.- c.timp, substantiv + c.direct, verb la gerunziu, construcție reflexivă + c.prep., substantiv + c.direct, substantiv + c.direct, substantiv;

c.- c.t.,subst.+ c.m.,verb gerunziu, construcție refl.+c.ag., subst.+c.d., subst.+atr. subst.

9.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate: „*Pitache s-a sculat de la cincii și-și așteaptă cu nerăbdare prietenul care întârzie, cu toate că i-a spus deslusit aseară să vie devreme.*”

a.- c.t., numeral cardinal cu valoare substantivală + c.i., substantiv + c.m., adjectiv variabil cu 4 forme flexionare + c.t., adv. de timp + c.t., adv. de timp;

b.- c.timp, numeral cu valoare substantivală + c.indirect, substantiv + c.mod, adverb + c.timp, adverb de timp + c.mod, adverb de timp;

c.- c.timp, numeral cardinal cu valoare substantivală + c.mod, substantiv + c.mod, adverb de mod + c.timp, adverb de timp + c.timp, adverb de timp.

10.- Funcția sintactică a cuvintelor subliniate: Cu toată opoziția, propunerea lui tot a fost acceptată. a.- complement indirect; b.- c. concesiv; c.- c.cauză.

11.- În enunțul: *Dau bani cui merită să-î cheltuiască.*, cuvintele subliniate au funcția sintactică și valoarea morfologică:

a.- c.ind. expr. prin pron. relativ, D.+c.i. exprimat prin pron. pers., formă neacc;

b.- subiect al propoziției complementive indirecte, exprimat prin pronume relativ, dativ + c.d., pronume personal, formă neaccentuată;

c. - altă interpretare.

12.- În enunțurile: *O oală cu sarmale s-a răsturnat. Când rezolvi grile, fii cu răbdare. Cu înserarea, sosește și el. Fiind lovit cu patimă, copilul a plecat plângând.*, prepoziția cu precedă, în ordine:

a.- c.indirect + c.indirect + c.timp + c.indirect;

b. - atribut subst, prep. + nume pred. + c.timp + c.mod ;

c. - altă interpretare.

13.- În enunțurile: *Știu de la colegi care este profesorul de română. Nasturele de la haină s-a rupt. Stau aici de la prânz.*, prepoziția compusă de la introduce în ordine: a.- c.loc+ atribut substantival + c.timp; b.- c. prep. + c.loc+ c.timp;

c.- compl. prepozițional + atribut substantival prepozițional + c.timp.

14.- Cuvintele subliniate din enunțurile: *Oamenii au venit la lucru. Suntem pregătiți pentru muncă. Șefii au plecat în control.*, au funcția sintactică de:

a.- toate sunt complemente indirecte; b.- c.i. + c.i.+ c. scop;

c.- toate sunt c.scop.

15.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: Deși pregătit, nu s-a prezentat la examen.

a.- c. cauză format din conjuncție și verb la participiu;

b.- c. concesiv exprimat prin locuțiune adjectivală;

c.- este o propoziție subordonată concesivă cu verbul copulativ subînțeleș.

- 16.- Ce funcție sintactică au cuvintele subliniate: *Lanurile de grâu nu se vedeau de iarbă*
 a.- atribut subst. + c.i.; b.- atribut subst. + c.cauză; c.- altă interpretare.
- 17.- Cuvintele subliniate din enunțurile: *Am fost ajutat de acel avocat. Nu era nevoie de avocat ca să câștig procesul. Omul acela avea expresii de avocat.*
 a.- c. i. + c. i. + atribut substantival prepozițional;
 b.- toate sunt complemente indirecte;
 c.- complement de agent + complement prepozițional + atribut substantival prepozițional.
- 18.- În propoziția: *S-a îngrășat de speriat.*, partea secundară de propoziție este:
 a.- circumstanțial de mod exprimat prin verb la supin;
 b.- circumstanțial consecutiv exprimat prin verb la participiu;
 c.- circumstanțial de cauză exprimat prin verb la participiu.
- 19.- În enunțurile: *Discuția asupra acestei chestiuni se continuă. Furtuna s-a abătut asupra orașului.*, propoziția asupra precedă:
 a.- c.d.+ c.loc; b.- atr.subst. prep. + c.loc; c.- atr. subst. prep. + c. i.
- 20.- În propoziția: *Obiectul e greu de ridicat.*, cuvântul greu are funcția sintactică de:
 a.- nume predicativ; b.- c.mod; c.- altă interpretare.
- 21.- În enunțul: *El a trimis doi oameni spre a-l prinde și a-l aduce aici.*, verbele la infinitiv sunt:
 a.- c. cauză; b.- c. scop; c.- altă interpretare.
- 22.- În enunțurile: *Dacă vrei, rămâi, altfel poți să pleci. Dacă pleci, atunci plec și eu. Deși cunoaște problema, totuși insistă.*, cuvintele subliniate sunt în ordine:
 a.- c.t. în toate propozițiile; b.- c.cț.+ c.t.+ c.cv.; c.- c.m.+ c.t.+ c.m.
- 23.- În propoziția: *Cu toate stăruințele, el a rămas repetent.*, există:
 a.- un circumstanțial de mod + un atribut adjectival;
 b.- un circumstanțial concesiv;
 c.- două circumstanțiale de mod + un atribut adjectival.
- 24.- În fraza: *Ea i-a oferit o ciocolată, dar i se ceruse pachetul întreg.*, cuvintele subliniate sunt:
 a.- ambele sunt c.d.; b.- c.d. + subiect; c.- ambele sunt subiecte.
- 25.- În propoziția: *Fiind promise, cărțile trebuie donate.*, cuvintele subliniate sunt:
 a.- circumstanțial de cauză format din verbul a fi la gerunziu, urmat de participiul verbului a promite;
 b.- circumstanțial de cauză exprimat prin verb în construcție pasivă;
 c.- complement indirect exprimat prin verb în construcție pasivă.
- 26.- Recunoaște funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din enunțurile: *Ferestrele sunt larg deschise. Părinții sunt părtași la bucuria copiilor. Nu știu pe cine să-mi revărs necazul.*
 a.- c.m., adv. de mod + c.prep., subst. + c.prep., pron. relativ;
 b.- nume pred., adverb de mod + atribut subst. prepoz. + c.d., pronume relativ;
 c.- c.m., adverb de mod + atribut substantival prepozițional + c.d., pron. relativ.
- 27.- În exemplele: *Pe care dintre colegi îi aștepți? Nu întotdeauna trebuie să pui temei pe vorbele oamenilor. De departe am văzut colegul pe care îl aștept.*, cuvintele subliniate sunt în ordine:

a.- c.direct, pronume relativ + c.direct, pronume reflexiv + c.timp, adverb de timp + c.direct, subst. + atribut pronominal, pronume relativ.

b.- atribut adjectival, adjectiv pronominal relativ + c.d., pronume personal, formă neaccentuată + c.timp, adverb de timp + c.d., substantiv + c.d. pronume relativ;

c.- c.direct, pronume relativ + c.direct, pronume personal, formă neaccentuată + c.timp, adverb de timp + c.prep., substantiv + c.direct, pronume relativ.

28.- Complementele și circumstanțialele din enunțul: *Simțind în el enervarea, a început a-i vorbi tare.*, sunt:

a.- simțind = c.cauză, verb la gerunziu + în el = c.loc, pronume personal + enervarea = c.direct, substantiv + a vorbi = c.direct, verb la infinitiv + -i = c.indirect, pronume personal, formă neaccentuată + tare = c.m., adverb de mod;

b.- în el = c.l., pron. pers. + enervarea = sb., subst. + tare = c.m., adv. de mod;

c.- simțind = c.t., verb la gerunziu + în el = c.l., pronume personal + a-i vorbi = c.d., verb la infinitiv + tare = c.m., adjectiv variabil cu 2 forme flexionare.

29.- Cuvintele subliniate au funcțiile sintactice: *Plângându-l în singurătatea durerii prietenului, a adormit cerând de la cei care îl înconjurau pace și liniște.*

a.- c.t. + c.prep. + c.m. + c.prep.; b.- c.cz. + c.l. + c.m. + c.l. ;

c.- c.t. + c.l. + c.m. + c.prep.

30.- Funcțiile sintactice ale cuvintelor: *El era vesel de tot hazul. Contrar obiceiului, el doarme după-amiază.* a.- c.m. în ambele situații;

b.- c.cns + c.cv.;

c.- c.m. + c.cv.

31.- Funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate: *În caz de neprezentare, vom lua bătaie cu 3-0. Recurge la aceste mijloace numai pentru bani.*

a.- c.mod, substantiv precedat de locuțiunea prepozițională + c.indirect, substantiv precedat de prepoziție și de adverbul fără funcție sintactică;

b.- c.timp, substantiv precedat de locuțiunea prepozițională + c.scop, substantiv precedat de prepoziție și de adverb fără funcție sintactică;

c.- c.condițional, substantiv precedat de locuțiune prepozițională + c.scop, substantiv precedat de prepoziție și de adverbul fără funcție sintactică.

32.- Cuvintele subliniate sunt: *Nici în ruptul capului nu i-aș da cartea. Vii mâine, altfel nu mai merg cu tine.*

a.- c.m.exprimat prin loc. subst. + c.m. exprimat prin adverb;

b.- c.cv. expr. prin loc. adv. de mod + c.condițional expr. prin adverb de mod;

c.- c.m. dezvoltat format din conjuncție, substantiv în Ac. și atribut substantival genitival + c.condițional exprimat prin adverb de mod.

33.- Substantivul însoțit de prepoziția compusă până la din enunțul: *Am muncit la câmp până la epuizare.*, are funcția sintactică:

a.- c. mod;

b.- c. timp;

c.- c. consecutiv.

34.- Valorile morfologice și funcțiile sintactice ale cuvântului cum din enunțurile: *Cum n-a venit la timp, eu plec. Muncește cum muncește. Cum a intrat, s-a așezat la masă.*

a.- c.mod, adverbe de mod;

b.- conjuncție subordonatoare (introduce cauzală) + c.m., adverb de mod +

- conjunție subordonatoare (introduce o propoziție temporală);
 c.- conjuncții subordonatoare în toate exemplele.
- 35.- Funcțiile sintactice ale pronumelor personale din enunțurile: *Nu mă lăsa să fac lucrul acesta! Lasă pe mine rezolvarea problemei!* a.- complemente directe;
 b.- pronume reflexiv, marcă a construcției reflexive, fără funcție sintactică + c.d.;
 c.- complement direct + complement prepozițional.
- 36.- Funcțiile sintactice ale verbelor la gerunziu și ale substantivelor din enunțurile: *Aud vântul șuierând. Vântul bate șuierând. Aud șuierând vântul.*
 a.- c.direct + atribut verbal; subiect + c.mod ; c.direct + subiect;
 b.- c.direct + c.mod ; subiect + c.mod; c.direct + c.direct;
 c.- subiect + c.mod; subiect + c.mod; c.direct + c.direct.
- 37.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor precedate de prepoziția **la**: *Cu toții am plecat la cules. La culesul strugurilor au venit toți. Duminica, oamenii se duc la rugăciuni.*
 a.- c. loc, substantiv + c. loc, substantiv + c. scop, substantiv;
 b.- c. scop, verb la supin + c.timp, substantiv + c. scop, substantiv.
 c.- c.scop, substantiv + c.loc substantiv + c.loc, substantiv.
- 38.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din enunțurile: ***În locul lui*** și ***al vostru***, *l-aș fi pedepsit*; ***în caz, contrar***, *l-aș fi premiat.*
 a.- c.timp exprimat prin pronume personal în G. precedat de loc. prep. specifică G.+atribut pron. exprimat prin pronume posesiv + c.condițional dezvoltat exprimat prin subst. cu prep. urmat de atr. adjectival, adjectiv propriu-zis;
 b.- c.condiționale exprimate prin pronume personal și pronume posesiv + c. condițional exprimat prin locuțiune adjectivală;
 c.- c.condiționale exprimate prin pron. personal, genitiv și adjectiv pron. posesiv în acuzativ + circ. condițional exprimat prin locuțiune adverbială.
- 39.- Valorile morfologice și funcțiile sintactice ale cuvântului ***dublu*** din contextele: *Are o haină dublu căptușită, pe care a dat un preț dublu.*
 a.- atribut adj. expr. prin numeral multiplicativ cu val. adj. în ambele enunțuri;
 b.- c.mod exprimat prin numeral multiplicativ cu valoare adverbială + atribut adjectival exprimat prin numeral multiplicativ cu valoare adjectivală;
 c.- c.m. exprimat prin adverb de mod + atribut exprimat prin numeral multiplicativ.
- 40.- Cuvintele subliniate sunt: *L-am văzut aplecat **asupra cuiva** și m-am năpustit **împotriva lui** ca să-l sperii.*
 a.- c.loc, pronume nehotărât în genitiv + c.loc, pronume personal în genitiv;
 b.- complement prepozițional exprimat prin pronume nehotărât în genitiv precedat de prepoziția specifică genitivului+complement prepozițional exprimat prin pronume personal în genitiv precedat de prepoziția specifică genitivului;
 c.- c. i. exprimat prin adj. pron. nehotărât + c.l. exprimat prin pronume personal.
- 41.- Cuvintele subliniate sunt: *Ne-am contrazis mereu **pe nimicuri**, iar în final, **de***

rupte ce-au fost, le-am aruncat.

- a.- c. i. expr. prin pron. negativ + c.cz. exprimat prin verb la supin;
- b.- complement prep. exprimat prin substantiv provenit din pronume negativ + circumstanțial de cauză exprimat prin verb la participiu;
- c.- circumstanțial de cauză exprimat prin substantiv + circumstanțial de cauză exprimat prin verb la participiu.

42.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate: Poate vrei să pleci în excursie, dar poate că nu ai bani.

- a.-circ. de mod exprimate prin adv. de mod;
- b.- predicate verbale exprimate prin adverbe predicative;
- c.- c. mod exprimat prin adv. de mod + p. v. exprimat prin adverb predicativ.

43.- Verbele la gerunziu au funcțiile sintactice: *Mergând prin pădure, am văzut un iepure care fugea șchiopătând.*

- a.- circumstanțial de mod; b.- circumstanțial de cauză; c.- c.t. + c.m.

44.- Cuvintele subliniate sunt: *Se consideră că oamenii bisericii sunt fără păcat. Fără motiv, nu te pot acuza.*

- a.- c.mod; b.- nume pred.+ c.cț.; c.- nume pred. + c.cauză.

45.- Funcția sintactică, valoarea morfologică și ce propoziție introduce cuvântul subliniat din enunțul: Oricum aș face, tot nu te conving.

- a.- c.m. exprimat prin adverb nehotărât, introduce o concesivă;
- b.- c.concesiv exprimat prin adverb nehotărât, introduce o concesivă;
- c.- c.m. exprimat prin adverb de mod, introduce o cauzală.

46.- Cuvintele subliniate sunt: *Știu pentru cine ai cumpărat cămașa, dar nu știu de ce.*

- a.- c. d. expr. prin pron. relativ, Ac. + c. direct exprimat prin pron. relativ, Ac.;
- b.- complement indirect + complement direct exprimat prin pronume relativ;
- c.- compl. prepozițional + c.cauză exprimat prin pronume relativ, acuzativ.

47.- Cuv. subliniate sunt: *M-am lecuit de fumat. Nu e greu de fumat la orice vârstă.*

- a.- complement prepozițional + subiect exprimat prin verb la supin;
- b.- circumstanțial de scop + complement direct exprimat prin verb la supin;
- c.- complement indirect + nume predicativ exprimat prin verb la participiu.

48.- Cuvintele subliniate sunt: De pe urma imprudentei am avut de suferit.

- a.- c.cauză + c.d. ; b.- c.t. + c.d. ; c. - atribut subst. genitival + c.cauză.

49.- Cuvintele subliniate sunt: În duminica din urmă, am plecat în Bucegi. Sâmbătă seara ne-am pregătit bagajul.

- a.- c.timp / adv. de timp; b.- c.timp / substantive; c.- altă variantă.

50.- Funcțiile sintactice ale verbelor la moduri (forme) nepersonale: *Plictisit de a relata din nou povestea, pentru că aveam de lucrat, m-am apucat de corectat tezele.*

- a.- c.c. + c.d. + c.prep.; b.- c.prep. + c.d. + c.prep.; c.- c.c.+ c.prep. + c.d.

Răspunsuri și explicații

- 1.- **b.-** Cuvintele sunt explicate în varianta corectă.
- 2.- **b.-** Pentru a analiza un cuvânt trebuie mai întâi să despărțim fraza în propoziții: Am avut de scris o compunere ^{1/} (PP) pe care am uitat-o într-un sertar. ^{2/} (AT) Am reflectat mult ^{3/} (PP) la ce mi-ai spus. ^{4/} (CP), apoi analizăm cuvintele cerute din propozițiile respective, fără să punem întrebarea la un cuvânt din stânga barei de delimitare, pentru că ne dă felul propoziției. Deci: de scris = c. d. exprimat prin verb la supin + o compunere = c. d. exprimat prin substantiv articulat cu articol nehotărât + pe care = c.d. exprimat prin pronume relativ precedat de prepoziție (pe cine am uitat) + o = c. direct exprimat prin pron. personal, formă neaccentuată + mult = c.mod exprimat prin adverb de mod cantitativ + la ce = c. direct exprimat prin pron. relativ precedat de prep. (ce ai spus? = la ce) + mi = c.indirect exprimat prin pron. pers., formă neaccentuată.
- 3.- **c.-** fiecărui = complement indirect exprimat prin pronume nehotărât în cazul dativ + la a trage concluziile = compl. prepoz. exprimat prin locuțiune verbală (a concluziona) + la vorbit = compl. prepoz. exprimat prin verb la supin.
- 4.- **b.** **De reținut:** mijloacele de legătură exprimate prin pronume relativ-interogative, pronume nehotărâte compuse, adverbe relative sau adverbe nehotărâte compuse au funcții sintactice în propoziția respectivă, dar, ca să aflăm funcția sintactică, punem întrebarea la un cuvânt din dreapta mijlocului de legătură. Deci: când pleci? = când = c.t. exprimat prin adverb de timp + de privit (de ce s-a săturat?) = complement prepozițional exprimat prin verb la supin + pe stradă = c.l. exprimat prin substantiv în Ac. (unde de privit?)
- 5.- **a.-** pe cei doi = c.prep. exprimat prin numeral cardinal cu val. pronom. (determină un verb în construcție refl., intransitiv) + vorbind = c.prep. expr. prin verb la gerunziu (determină tot un verb în construcție refl.) + fără rost = c.m. exprimat prin loc. adv. + contra lui = complement prepozițional exprimat prin pronume personal în G. precedat de prepoziția specifică genitivului (după GALR complementele din genitiv sau dativ cu prepoziții specifice - contra cui?, împotriva cui?, asupra cui? datorită cui? - sunt considerate complemente prepoziționale).
- 6.- **c.-** **De reținut:** pron. posesive precedate de prepoziții sau loc. prep. specifice G. au funcția sintactică cerută de întrebare, expr. prin adj. posesiv în Ac., precedat de prep. sau loc. prepozițională pentru acuzativ. Înainte mea = c.t. exprimat prin adjectiv posesiv în Ac., precedat de prepoziție + în fața mea = c.l. exprimat prin adjectiv posesiv în Ac., precedat de locuțiunea prepozițională pentru Ac. + repede = c.m. exprimat prin adverb de mod + din pricina lor = c. cauză exprimat prin pron. personal în G. precedat de gruparea cvasilocuțională specifică G. + spre a reveni = c. scop exprimat prin verb la infinitiv precedat de prepoziție.
- 7.- **a.-** principal = c.m. exprimat prin adverb de mod (pred. nominal al acestei propoziții este este absurd, iar cuvântul asadar este conjuncție coordonatoare

- conclusivă, fără funcție sintactică) + cu antipatie și silă = c.m. multiplu format din două substantive în Ac. + pe om = c.d. exprimat prin substantiv (adjectivul așezat în fața substantivului preia articolul hotărât al acestuia) + l- = c.d. exprimat prin pron. personal, formă neaccentuată + de porniri și ură = c.prep. multiplu exprimat prin două subst. în Ac.
- 8.- b.- din copilăria = c.t. exprimat prin substantiv în acuzativ + vorbindu-se = c.d. exprimat prin verb la gerunziu, construcție reflexivă + de mănăstirile = c.prep. exprimat prin substantiv în acuzativ + un fel = c.d. exprimat prin substantiv articulat cu articolul nehotărât + mahalalele = c.d. exprimat prin substantiv.
- 9.- c.- de la cinci = c.t. exprimat prin numeral cardinal cu valoare substantivală; cu nerăbdare = c.m. exprimat prin substantiv în acuzativ; deslușit = c.m. exprimat prin adverb provenit din verb la participiu; aseară = c.t. exprimat prin adverb de timp; devreme = c.t. exprimat prin adverb de timp.
- 10.- b.- cu toată opoziția = circ. concesiv dezvoltat format din: substantiv în acuzativ și atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât.
- 11.- b.- Despărțim în propoziții: Dau bani ^{1/} (PP) cui merită ^{2/} (CI) să-i cheltuiască. ^{3/}CD. cui = subiect exprimat prin pronume relativ cazul dativ + -i = c.d. exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată, cazul acuzativ.
- 12.- b.- cu sarmale = atribut substantival prepozițional + cu răbdare = nume predicativ exprimat prin locuțiune adjectivală (răbdător) + cu înserarea = c.t. exprimat prin substantiv în Ac. + cu patimă = c.m. exprimat prin substantiv, Ac.
- 13.- c.- de la colegi = c.prep. exprimat prin substantiv (de la cine știu?) + de la haină = atribut substantival prepozițional + de la prânz = c.t. exprimat prin substantiv.
- 14.- c.- Toate sunt circumstanțialele de scop exprimate prin substantive.
- 15.- c.- Existența unei conj. subordonatoare (deși) presupune și existența unei propoziții subordonate: Deși (este) pregătit, ^{1/} (CV) nu s-a prezentat la examen. ^{2/} (PP)
- 16.- b.- de grâu = atribut substantival prepozițional + de iarbă = c.cz. subst. în Ac.
- 17.- c.- de avocat = complement de agent exprimat prin substantiv în Ac. (cerut de verbul în construcție pasivă) + de avocat = c.prep. (de cine nu era nevoie?) + de avocat = atribut substantival prepozițional (determină substantivul expresii).
- 18.- b.- de speriat = circumstanțial consecutiv (care e urmarea faptului că s-a îngrășat? = încât te sperii). Nu este exprimat prin verb la supin, deoarece supinul arată scopul acțiunii și este exprimat prin verb la participiu precedat de prepoziția de.
- 19.- b.- asupra chestiunii = atribut substantival prepozițional exprimat prin substantiv în genitiv precedat de prepoziția specifică genitivului + asupra orașului = c.l. exprimat prin substantiv în genitiv precedat de prepoziția specifică genitivului.
- 20.- b.- Predicatul nominal al propoziției este e de ridicat, iar cuvântul greu îndeplinește funcția de c.m. exprimat prin adverb de mod (cum de ridicat?).
- 21.- b.- Ambele verbe la infinitiv (spre a prinde și a aduce) îndeplinesc funcția sintactică de circumstanțial de scop (arată scopul trimiterii).

- 22.- **b.-** Adverbele altfel, altminteri îndeplinesc funcția de c. condițional + atunci = c.t. exprimat prin adverb de timp (este și corelativ al propoziției CT) + adverbele: tot, totuși și locuțiunea adverbială cu toate acestea îndeplinesc funcția de c. concesiv și sunt și corelative ale propoziției CV.
- 23.- **b.-** cu toate stăruințele = c. concesiv dezvoltat format din substantiv precedat de prepoziție și atribut adjectival, adjectiv pronominal nehotărât.
- 24.- **b.-** o ciocolată = c.d. exprimat prin substantiv articulat cu articol nehotărât + pachetul = subiect exprimat prin subst. (determină verbul impersonal reflexiv).
- 25.- **b.-** fînd promise = c. cauză exprimat prin verb la gerunziu, construcție pasivă.
- 26.- **a.-** larg = c.m., adverb de mod (*cum deschise?*) + la bucuria = c. prep. exprimat prin substantiv (*la ce părtași?*) + pe cine = c. prep. exprimat prin pronume relativ – este cerut de verbul de gândire și răspunde la întrebarea *pe ce?*
- 27.- **c.-** Primele două cuvinte subliniate sunt compl. directe exprimate prin pronume, apoi avem c. timp exprimat prin adverb de timp; pe vorbele = c. prepozițional, exprimat prin substantiv (răspunde la întrebarea *pe ce?*) + ultimul cuvânt subliniat este compl. direct, pronume relativ.
- 28.- **a.-** Cuvintele subliniate sunt analizate în varianta corectă.
- 29.- **a.-** plângându- = c.t., verb la gerunziu + în singurătatea = c. prep. exprimat prin substantiv (cu nuanță modală) + cerând = c.m. exprimat prin verb la gerunziu + de la cei = c. prep. exprimat prin pron. demonstr. de depărtare (*de la aceia*).
- 30.- **b.-** de tot hazul = c. consecutiv dezvoltat format din substantiv cu prepoziție și adj. pronominal nehotărât + contrar obiceiului = c. concesiv exprimat prin substantiv în dativ precedat de adverbul care cere dativul (*în ciuda cărui fapt?*).
- 31.- **c.-** Locuțiunea prepozițională în caz de cere întotdeauna c. condițional + numai pentru bani = c. scop exprimat prin substantiv precedat de prepoziție și de adverbul fără funcție sintactică.
- 32.- **b.-** nici în ruptul capului = c. concesiv exprimat prin locuțiune adverbială de mod + altfel = c. condițional exprimat prin adverb de mod.
- 33.- **c.-** până la epuizare = c. consecutiv exprimat prin substantiv (*încât s-a epuizat*).
- 34.- **b.-** Adverbul cum devine conjuncție subordonatoare când introduce o propoziție circumstanțială (în afară de CM și CV). În prima frază introduce o propoziție CZ (are sensul de *deoarece* – deci este conjuncție subordonatoare), în fraza a doua introduce o propoziție modală și are funcția sintactică de c.m. exprimat prin adverb de mod, iar în fraza a treia introduce o propoziție CT – deci este conjuncție subordonatoare fără funcție sintactică.
- 35.- **c.-** mă = c.d. exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată, Ac. + pe mine = compl. prepozițional exprimat prin pronume personal, formă accentuată, Ac.
- 36.- **a.-** De reținut: când punem întrebarea la un substantiv, pronume sau numeral, trebuie ca rezultatul să fie atribut; când punem întrebarea la un verb, adjectiv sau adverb rezultatul trebuie să fie complement sau

- circumstantial.** Deci: vântul = c.direct + suierând = atribut verbal + vântul = subiect + suierând = c.mod + suierând = complement direct + vântul = subiect al verbului la gerunziu.
- 37.- **b.-** la cules = c.scop exprimat prin verb la supin + la culesul = c.t. exprimat prin substantiv + la rugăciuni = c.scop exprimat prin substantiv (să se roage).
- 38.- **c.-** în locul lui = c. condițional exprimat prin pronume personal, G., precedat de loc. prep. specifică G. + (în locul) al vostru = c. condițional exprimat prin adjectiv posesiv în Ac. (**De reținut:** pron. posesive precedate de prep. și loc. prepoz. specifice G. au funcția sintactică cerută de întrebare exprimat prin **adjectiv posesiv în Ac., precedat de prepoziții sau loc. prepoziționale pentru Ac.**) + în caz contrar = c. condițional exprimat prin loc. adverbială = *altfel*.
- 39.- **b.-** Cuvântul dublu nu se acordă cu substantivul din față, deci nu poate fi atribut adj. și îndeplinește funcția de c.m. exprimat prin numeral multiplicativ cu valoare adverbială, dar al doilea cuvânt se acordă cu subst. (preț dublu) și are funcția de atribut adj. exprimat prin num. multiplicativ cu valoare adjectivală.
- 40.- **b.-** Analiza cuvintelor este cea din varianta corectă. **Notă:** după GALR complementele din genitiv sau dativ cu prepoziții specifice - contra cui?, împotriva cui?, asupra cui? datorită cui? - sunt considerate complemente prepoziționale.
- 41.- **b.-** Analiza cuvintelor este cea din varianta corectă.
- 42.- **c.-** Adverbele și loc. adverbiale predicative: *poate, pesemne, firește, desigur, negreșit, bineînțeles, aproape, probabil, pasămite, noroc + cu siguranță, fără îndoială, fără doar și poate, cu certitudine, de bună seamă, în mod sigur/cert/evident* - urmate de conjuncțiile subordonatoare *că* sau *să* devin **prediccate verbale** exprimate prin adverbe predicative (prediccate adverbiale) și cer propoziții SB; dacă aceste adverbe și locuțiuni adverbiale sunt despărțite prin virgule sau puse între virgule, formează singure **construcții incidente**; dacă însă nu sunt despărțite prin virgule sau nu sunt urmate de conjuncții subordonatoare, îndeplinesc funcția de **c.m. exprimate prin adverbe de mod**.
- 43.- **c.-** mergând = c.t. exprimat prin verb la gerunziu + schiopătând = c.m., idem.
- 44.- **b.-** fără păcat = nume predicativ exprimat prin substantiv; fără motiv = c. condițional exprimat prin substantiv (*dacă n-am motiv*).
- 45.- **b.-** Cuvântul este analizat în varianta corectă.
- 46.- **c.-** pentru cine = complement prepozițional exprimat prin pronume relativ + de ce = c.cauză exprimat prin pronume relativ - este și mijloc de legătură care introduce o propoziție CD - se subînțelege predicatul.
- 47.- **a.-** Analiza cuvintelor este în varianta corectă.
- 48.- **a.-** de pe urma imprudenței = (din cauza imprudenței) = c.cauză + de suferit = complement direct exprimat prin verb la supin.
- 49.- **b.-** Datorită faptului că zilele săpt. au atribute, sunt subst. cu funcția de c. timp.
- 50.- **b.-** de a relata = c.prep. expr. prin verb la infinitiv (*de ce plictisit?*); de lucrat = c.d. exprimat prin verb la supin; de corectat = c.prep. exprimat prin verb la supin.